

УДК 378.147.31

DOI <https://doi.org/10.32782/health-2023.3.24>

СУЧАСНІ РЕАЛІЇ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ШКОЛІ В ПЕРІОД ВІЙНИ

Ліснянська Наталія Василівна,
кандидат медичних наук, доцент,
доцент кафедри патологічної фізіології
Буковинського державного медичного університету
ORCID: 0009-0000-7632-160X

У даній статті висвітлено особливості навчання іноземних студентів на кафедрі патологічної фізіології Буковинського державного медичного університету, враховуючи період військових дій на території України. Узагальнено актуальність та важливість на сьогоднішній час знання іноземної мови для викладацького складу вищої медичної школи на тлі тісної співпраці університету з міжнародними організаціями, навчальними закладами. Також розглянуто детальні рекомендації для викладачів з приводу навчання іноземних громадян, з'ясовано різноманітні проблеми, труднощі в процесі викладання. Визначено основну мету знання професійної англійської мови викладачами університету – навчання майбутніх медичних працівників вмілого використання здобутих знань і навичок у своїй професійній діяльності, участі в різноманітних наукових конференціях, форумах, узагальненні та обміні досвідом, а також створення комфортних умов для навчання іноземних студентів без знання української мови. Автор зазначив, що саме ця мета формуватиме критичне, клінічне мислення у студентів, сприятиме розвитку комунікативної складової в роботі фахівця охорони здоров'я. Для досягнення основної мети необхідні новітні підходи до викладання іноземною мовою, удосконалення викладацьким складом навичок за рахунок аудіювання, говоріння, читання, письма, а також накопичення навчального матеріалу для студентів шляхом ретельного відбору з урахуванням індивідуальних вікових, інтелектуальних особливостей студента, його вихідного рівня знань. У статті висвітлено провідні інтерактивні методи навчання студентів іноземних груп: різнорівневі тестові завдання, клінічні ситуаційні задачі, симуляційні тренінгові заняття, індивідуальні проекти, різноманітні види підсумкового тестового контролю залежно від змісту та складності окремих блоків та розділів теоретичної та практичної інформації згідно з навчальним планом університету.

Ключові слова: інтерактивне навчання, викладання англійською мовою, групи іноземних студентів, навчальні практики, лекційні заняття, кафедра патологічної фізіології.

Lisnyanska Nataliya. Modern realities of studying foreign students in a higher medical school during the war

This article highlights the peculiarities of the education of foreign students at the Department of Pathological Physiology of the Bukovyna State Medical University, taking into account the period of military operations on the territory of Ukraine. The current relevance and importance of knowledge of a foreign language for the teaching staff of a higher medical school against the background of the university's close cooperation with international organizations and educational institutions is summarized. Detailed recommendations for teachers regarding the education of foreign citizens were also considered, various problems and difficulties in the teaching process were clarified. The main purpose of knowledge of the professional English language by university teachers has been defined — training of future medical workers in the skillful use of acquired knowledge and skills in future professional activities, participation in various scientific conferences, forums, generalization and exchange of experience, as well as creating comfortable conditions for studying foreign students without knowledge of Ukrainian languages. The author noted that this very goal will form critical, clinical thinking in students, will contribute to the development of the communicative component in the work of a health care specialist. In order to achieve the main goal, the latest approaches to teaching in a foreign language are necessary, the improvement of skills by the teaching staff due to listening, speaking, reading, writing, as well as the accumulation of educational material for students through careful selection taking into account the individual age, intellectual characteristics of the student, his initial level of knowledge. The article highlights the leading interactive methods of teaching students of foreign groups: different-level test tasks, clinical situational tasks, simulation training classes, individual projects, various types of final test control depending on the content and complexity of individual blocks and sections of theoretical and practical information according to the university curriculum.

Key words: interactive learning, teaching in English, groups of foreign students, educational practices, lectures, department of pathological physiology.

Вступ. Незважаючи на складний період військових дій на території України, наша держава неухильно продовжує впроваджувати систему європейської освіти, активно співпрацюючи з

різноманітними країнами, навчаючи при цьому тисячі іноземних студентів. У першу чергу це стосується сфери охорони здоров'я, медичних вищих навчальних закладів, де щорічно випус-

кають майбутніх фахівців у галузі медицини. У зв'язку з цим зростає попит на кваліфікованих викладачів зі знанням іноземних мов для вдосконалення ділової комунікації з іншомовними студентами та їхніми представниками.

Даний факт вимагає інтенсифікації процесу вивчення іноземних мов викладачами вищих медичних закладів та широкого впровадження ведення безпосередньо навчального процесу іншомовних студентів англійською мовою.

Збільшення чисельності іноземних студентів у медичних вишах, незважаючи на війну, позитивним чином впливає на науковий статус України на міжнародній арені, ринку праці, внаслідок чого педагогічний склад навчальних закладів безперервно проводить пошук сучасних напрямків удосконалення своїх знань та навичок викладання.

Матеріали та методи. Дослідження проводилося шляхом аналізу впровадження в навчальний процес поточного та підсумкового контролю за допомогою різноманітних тестових завдань, активної участі іноземних студентів у роботі студентського гуртка з подальшою участю в різноманітних наукових заходах на рівні університету, області, країни та світового формату.

Результати дослідження. У вищих медичних закладах особлива увага повинна приділятися студентам, які навчаються англійською мовою та повинні в подальшому підтверджувати отриманий диплом у своїй країні, де вони будуть працювати [1, с. 198]. Сучасний викладач самостійно визначає вектор пошуку нових, провідних методик навчання, проведення підсумкового оцінювання з використанням досвіду міжнародних стандартів для формування відповідного рівня знань і навичок майбутнього фахівця охорони здоров'я, який відповідатиме вимогам ринку праці в будь-якому куточку світу [2, с. 285].

Викладання патологічної фізіології іноземним студентам має ряд особливостей, які відсутні в навчанні українських студентів. У першу чергу це певні відмінності матеріалу, запропоновані програмами українських університетів, та світових стандартів. Також певні труднощі виявляються в засвоєнні досить об'ємних матеріалів як студентами, так і викладачами, які навчають англійською мовою, у зв'язку з чим педагоги постійно вдосконалюють свої навички викладання іноземною мовою, а також змінюють принципи контролю поточних знань і вмінь, приділяючи особливу увагу різноманітним тестовим завданням на навчальних практиках та підсумкових модульних контролях, що полегшує участь як студента, так і,

власне, викладача в освітньому просторі. Поряд зі створенням комфортного навчального процесу на аудиторних заняттях значна увага на кафедрі патологічної фізіології Буковинського державного медичного університету приділяється самостійній роботі студентів, під час виконання якої вони мають можливість отримати додаткові бали до поточної успішності та покращити в подальшому оцінку за підсумковий модульний контроль [3, с. 82–84].

Студентам на кафедрі патологічної фізіології пропонується робота в наукових студентських гуртках із подальшим представленням результатів своєї дослідницької роботи на міжнародних симпозиумах, форумах, конференціях, написанням тез, статей у журнали, медичні газети, а також створенням наочних таблиць, графіків, постерів, які відображають усі компоненти їхньої праці [5, с. 180–183].

Широке впровадження науково-дослідницької роботи іноземних студентів, впродовж якої вони займаються з викладачами англійською мовою, сприяє формуванню в них професійних якостей подальшого пошуку необхідної інформації, прийняття раціональних професійних рішень у процесі реалізації своїх професійних обов'язків на території країни, де вони працюватимуть у майбутньому.

З метою оптимізації та покращення умов навчання іноземних студентів на кафедрі патологічної фізіології викладацьким складом розроблені теоретичні матеріали англійською мовою, які повністю підлаштовані для опрацювання необхідної інформації іншомовними студентами. Окрім того, створені матеріали для підготовки до тестового контролю, практичних тренінгових занять, семінарів, ілюстровані атласи, які допомагають студентам засвоїти специфічну для патологічної фізіології інформацію.

Алгоритмом проведення навчальних практик із патологічної фізіології є отримання студентами на попередньому занятті повноцінного списку запитань для підготовки в домашніх умовах до проведення практичних тренінгів та опрацювання теоретичного матеріалу. Протягом заняття викладач перевіряє належну підготовку студентів до навчальної практики чи семінару шляхом проведення вступного тестового контролю, усного опитування за ключовими моментами, вирішення різноманітних клінічних ситуацій [4].

Враховуючи рівень підготовки та зацікавленість іншомовних студентів до процесу навчання згідно з нововведеннями в системі освіти, у ході

спостереження за результатами навчання викладачами було відзначено позитивний ефект у саморозвитку студентів, їхній повноцінній адаптації до умов навчання в нашій країні, підвищену мотивацію до засвоєння нової інформації з подальшим її використанням на інших клінічних дисциплінах, адже патологічна фізіологія поряд з іншими фундаментальними медичними дисциплінами лежить в основі якісних медичних знань.

Висновки. На основі проведеного аналізу широкого впровадження навчання іншомовних

студентів англійською мовою можна зробити висновок, що такий підхід абсолютно позитивно впливає на процес їхньої адаптації до навчання в чужій країні, навчальних програм українського вищого навчального закладу, що, у свою чергу, вимагає від викладацького складу посиленних знань як іноземної мови, так і створення спеціальних навчальних матеріалів та пошуку індивідуальних підходів до процесу викладання іноземним громадянам для посилення статусу України на міжнародному ринку праці та науки.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гуцул О., Бірюкова Т. Особливості викладання дисципліни «Медична та біологічна фізика» іноземним студентам англійською мовою у вищому навчальному закладі. *Освітнологічний дискурс*. 2019. № 3-4(26-27). С. 197–205.
2. Matiichuk K. Peculiarities of teaching professional English to medical students in mixed ability groups. *Сучасні дослідження з іноземної філології*. 2021. № 20(2). С. 280–288.
3. Теоретико-практичні аспекти підготовки студентів-іноземців до навчання у вищих медичних закладах України / М. Верголяс, О. Верголяс, М. Михайлюк, Д. Коваленко. *Actual Problems in the System of Education: General Secondary Education Institution – Pre-University Training – Higher Education Institution*. 2021. № 1. Р. 82–84.
4. Прибора Р. Метод кейсів на заняттях з англійської мови професійного спрямування у вищих медичних навчальних закладах. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2018. Вип. 21. Т. 2. С. 132–137.
5. Сучасні аспекти процесу адаптації до навчання в медичному вузі студентів-першокурсників, які навчаються англійською мовою / Г. Єрошенко, О. Якушко, О. Вільхова, О. Лисаченко, Т. Скотаренко, Д. Личман. *Вісник проблем біології і медицини*. 2019. № 2(2). С. 180–183.

REFERENCES

1. Gutsul, O., & Biriukova, T. (2019). Osoblyvosti vykladannia dystsypliny “medychna ta biolohichna fizyka” inozemnym studentam anhliiskoiu movoiu u vyshchomu navchalnomu zakladi [Peculiarities of teaching the discipline “Medical and Biological Physics” to foreign students in English at a higher educational institution]. *Osvitolohichniy dyskurs – Educational discourse, 3-4(26-27)*, 197–205 [in Ukrainian].
2. Matiichuk, K. (2021). Peculiarities of teaching professional English to medical students in mixed ability groups. *Suchasni doslidzhennia z inozemnoi filolohii – Modern research on foreign philology, 20(2)*, 280–288 [in English].
3. Verholias, M., Verholias, O., Mykhailiuk, M., & Kovalenko, D. (2021). Teoretyko-praktychni aspekty pidhotovky studentiv-inozemtsiv do navchannia u vyshchyykh medychnyykh zakladakh Ukrainy [Theoretical and practical aspects of preparing foreign students to study in higher medical institutions of Ukraine]. *Actual Problems in the System of Education: General Secondary Education Institution – Pre-University Training – Higher Education Institution, 1*, 82–84 [in Ukrainian].
4. Prybora, R. (2018). Metod keisiv na zaniattiakh z anhliiskoi movy profesiinoho spriamuvannia u vyshchyykh medychnyykh navchalnykh zakladakh [The method of cases in professional English language classes in higher medical educational institutions]. *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk – Actual issues of humanitarian sciences, 21(2)*, 132–137 [in Ukrainian].
5. Yeroshenko, H., Yakushko, O., Vilkhova, O., Lysachenko, O., Skotarenko, T., & Lychman, D. (2019). Suchasni aspekty protsesu adaptatsii do navchannia v medychnomu vuzi studentiv-pershokursnykiv, yaki navchajutsia anhliiskoiu movoiu [Modern aspects of the process of adaptation to study at a medical university of first-year students studying in English]. *Visnyk problem biolohii i medytsyny – Herald of problems of biology and medicine, 2(2)*, 180–183 [in Ukrainian].